

september 1761 [fol. 823] bleek uit een rapport van de opperkooplieden van het kasteel te Batavia dat, tegen het besluit van 14 maart 1760 in, de berekening van winst onder 50 % slechts over de verkochte 13 pakken in plaats van de vereiste 110 pakken was geschied. De vergoeding voor de winst onder de 25 % voor de hele partij komt dan uit op f 5540. Een schrijven van luitenant-ingenieur Jan Fredrik Duntzfeld over verbetering van de vestingwerken te Nagapattinam en een plan voor een bouwproject aan de zee kant is door kapitein-ingenieur Claudius Antoni van Luepken schriftelijk becommentarieerd. In de vergadering van 15 september 1761 zijn deze stukken behandeld. [fol. 824] De veranderingen die in het voorstel van Duntzfeld zijn aangebracht, zijn te vinden in de resolutie en het antwoord aan Coromandel. Omdat het een kostbare aangelegenheid is, werd Duntzfeld opgedragen overeenkomstig de wijzigingen een duidelijk plan op te stellen met een preciese berekening van de kosten, die zo gering mogelijk dienen te zijn. Van deze en eerdere plannen moeten met de lijsten van de kosten en de wijzigingen door Batavia drie stel gemaakt worden om er via Ceylon elk één aan de kamer van Amsterdam en van Zeeland te zenden, en een exemplaar naar Batavia, dat met het commentaar van de Hoge Regering naar patria zal gaan. [fol. 825] Het bouwen van een nieuwe kruitmolen conform de brief van 15 juli 1761, die vrij veel meer kruit zal produceren en goedkoper zal werken dan de bestaande, is goedgekeurd. De kosten zijn 1885 pagoden.)

De moor en heydensche regeering concernerende, hebben w' alweder moeten ontwaren de onbehoorlijke en extravagante pretensie van den duan van den onmondigen prins Sieta Ramarasoe, met name Wengada Kistnarasoe, teneynde van de Bimilipatnamse bediendens ter leen te erlangen een a twee lak ropijen, dan wel eene vooruitverstreking van pagtpenningen, voor drie jaren, met bedrijging van andersints het fort aldaar met een groote magt te zullen overrompelen. Dog nadien alle die sterke bewegingen en enorme pretentie met dien prins vervolgens door de opperhoofden aldaar afgemaakt is met het afgeeven van twintigduisend ropijen, ofte de vooruitverstreking van een rond jaar pagtpenningen, zoo hebben wij ons dit nog te gemakkelijker kunnen getroosten, deels omdat den buitengemeene ophef der opperhoofden ten dien comptoire, en derzelver gemaakte bewegingen in dat opzigt, ons voor vrij nadeeliger gevolgen moesten doen dugten, en ten anderen dewijl men reden heeft te mogen vaststellen dat die penningen indertijd behoorlijk zullen kunnen verevend worden. Tot welk een en ander wij de ministers dan ook het nodige hebben aangeschreven.

Fol. 825r-826r.

(Het is goedgekeurd dat deze dienaren is verweten dat zij veel te voorbarig zijn geweest, en dat zij een vlag van pardon en van de prins lieten waaïen en een plakkaat hebben aangeslagen en pardonbriefjes hebben uitgestrooid om deserteurs en andere Europeanen in het leger van genoemde inlandse vorst naar zich toe te lokken. Dit ging boven hun macht en getuigt, ook volgens het bestuur, van onkunde. Wat betreft de vreemde naties blijkt uit de brief van 15 juli 1761 hoe onbescheiden en absurd de Engelsen handelden. Hun bestuur te Madras weigerde 2800 Spaanse realen te voldoen die het bestuur te Padang in 1759 aan enige Engelsen in nood tegen een schuldbekentenis, ten laste van de Engelsen Richard Wyatt en Alex Halt, heeft verstrekt. De Engelsen zouden met gelijke munt betaald moeten worden. [fol. 827] Het is juist dat het bestuur de dienaren te Pulicat opdroeg de belangrijkste debiteuren hiervoor aan te spreken. Uit genoemde brief blijkt ook dat wordt geprobeerd de wissels van het bestuur te Bengalen op gouverneur en raad te Pondicherry van ropia 29.613 te innen. Dat geschiedt ook met ropia 12.251 die de dienaren te Jagannathpur verstrekten, en met 3100 pagoden voor levensmiddelen etc. verstrekt aan het leger van de Franse generaal Thomas Arthur de Lally-Tollendal. Daarvoor zijn er van de Franse resident Jean Dumont, die nog te Nagapattinam is, twaalf wissels tezamen 66.500 ropia ontvangen en naar Batavia gestuurd. Ze zijn voor hun vertrek door de gouverneur en raad te Pondicherry getrokken op de koninklijke Franse schatkist en door het lid van genoemd bestuur Le Verrier overgeschreven op Dumont en door hem op de bewindhebbers van de kamer van Amsterdam.